

LIETUVOS ARCHITEKTŲ SĄJUNGA

VILNIAUS SKYRIUS

SVARSTYMIUI VILNIAUS ARCHITEKTŪROS IR URBANISTIKOS EKSPERTŲ TARYBAI (VAUET) TEIKIAMOS MEDŽIAGOS APRAŠAS (2023 m.sausio mėn. 27d.)

I. SVARSTANT DETALŪJĮ PLANĄ (DP)

Medžiaga pateikiama pagal Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų (TPD) rengimo taisyklių VI skyriuje „Detalieji planai“ nustatytą detaliojo plano (DP) sudėtį ir turinį.

I.1. Išėities duomenys

1. Planavimo sąlygose nurodyti konkretūs reikalavimai, įtakojantys detaliojo plano urbanistinius-architektūrinius sprendinius;
2. Nagrinėjamos teritorijos (ar jos dalies) bendrojo plano (BP) fragmentas su nurodytais aukštesnio lygmens TPD reglamentais;
3. Specialiojo saugomų teritorijų ar jų zonų, kultūros paveldo objektų, vietovių ir jų apsaugos zonų ar infrastruktūros specialiojo plano fragmentas (jeigu planuojama teritorija yra specialiojo planavimo dokumento galiojimo ribose);
4. Esamos būklės brėžinys, nurodant planuojamos teritorijos gretimybes;
5. Nagrinėjamos teritorijos esamos būklės foto fiksacijos.

I.2. Urbanistinė analizė

6. **Urbanistinės struktūros ypatumai** (bendramiestinė ir artimos aplinkos) – išanalizuojamos BP leistinos įvairių reglamentų žirkklės, susisiaurinant ir apsibrėžiant iki konkrečios vietos tinkamų parametrų;
7. **Geografinio aspekto tyrimas** (geomorfologinės struktūros įtaka bendrai situacijai) – kur ir kokie geografinių veiksnių parametrai ar teiginiai galėtų atskleisti racionalių ir tikslingų gamtinių ryšių, buvimą ir pan.;
8. **Urbanistinio kraštovaizdžio (miestovaizdžio) formavimas** – miestovaizdžio daugiaplaniškumo kūrimas, kompoziciniai principai, panoramų, siluetų, perspektyvų, gatvių išsklotinių papildymo pagrindimas, istorinių susiklosčiusių urbanistinių struktūrų, jų akcentų, dominančių išsaugojimas ir išryškinimas;
9. **Kultūros paveldo apsaugos reikalavimai** – projektuojamų objektų darna su gretimais Kultūros vertybių registre esančiais kultūros paveldo objektais, vietovėmis, teritorijomis bei apsaugos zonomis, atitikimas jų nustatytiems apsaugos reikalavimams. Kultūros paveldo išteklių apsauga ir poveikis nustatytoms vertingosioms savybėms, galimas jų įveiklinimas (funkcinio panaudojimo plėtra), integravimas į planavimo procesus, projektuojamo objekto santykio su paveldo aplinka pagrindimas;
10. **Morfologija** – kokie lemiantys veiksniai ateina iš miesto audinio urbanistinės struktūros; kokią urbanistinę aplinką papildo, formuoja ar performuoja projektuojami statiniai, sklypai, kvartalai, teritorijos, kokie jų ypatumai;
11. **Tūrinės erdvinės kompozicijos galimybės** – ką diktuoja kontekstas ir kokią tūrio masę būtų galima sukurti;
12. **Vizualinių ryšių ir akcentų galimybės ir argumentacija** – projektuojamo objekto santykis su esamu kontekstu, siūlomų sprendinių paveikla gretimybėms, miestovaizdžiui ir pan.;
13. **Želdynų tyrimas** – kompleksinis bendros urbanistinės struktūros ir želdynų santykis visame kontekste, įskaitant galiojančio bendrojo plano sprendinius;

14. **Darnaus judumo (transporto, bemotorių transporto priemonių, pėsčiųjų) analizė** – kiek ir kaip teikiamas sprendinys paveiks aplinkines teritorijas ir bendrą susisiekimo sistemą; parengiama eismo organizavimo schema, pateikiami pagrindiniai planuojamos susisiekimo infrastruktūros parametrai, integruoti į planuojamą urbanistinę situaciją;
15. **Socialinės aplinkos analizė ir prielaidos** – geresnės socialinės infrastruktūros kūrimas, papildymas; universalus dizaino teritorinių ir statybinių priemonių diegimas, jų tvarumo garantijos.

I.3. DP pagrindinis brėžinys ir papildanti medžiaga

16. Transporto, bemotorių transporto priemonių ir pėsčiųjų eismo organizavimo schema (pateikiami visi privalomi planuojamos susisiekimo infrastruktūros techniniai parametrai integruoti į planuojamą urbanistinę situaciją);
17. Planuojamos teritorijos tūrinis erdvinis sprendimas;
18. Urbanistinis planuojamos teritorijos maketas (rekomenduojamas mastelis m 1:500 arba didesniais) su gretimybėmis;
19. Projekto vizualizacijos – perspektyviniai vaizdai konkrečioje aplinkoje bei vertinimo tarybų aktais nustatytose panoramose, siluetuose, gatvių išsklotinėse, urbanistiniame-gamtiniame, kultūros paveldo kontekste ir pan.

I.4. Išankstinis medžiagos pateikimas

20. Ne vėliau kaip prieš **5 (penkis) darbo** dienas iki posėdžio pateikiama skaitmeninė medžiaga atsakingam posėdžio sekretoriui: aiškinamasis raštas, situacijos schema, sklypo planas, kiti projekto esmę atskleidžiančius brėžiniai ir (ar) schemos (pasirinktinai). Jeigu yra teikiami erdviniai pasiūlymai, pateikiama tūrinį sprendimą atspindinti medžiaga: 3-4 (trys-keturi) vizualizacijos (pvz., į drono ir „žmogaus akių lygio“ nuotraukas įstatyti siūlomi sprendiniai), maketo nuotraukos, gatvių išsklotinės ir pan.;
21. Pateikiama pristatymo medžiaga, apjungta į vieną rinkmeną *.pdf ar *.ppt formatu. Apimtis neturi viršyti 1GB.

I.5. Medžiagos pristatymas VAUET posėdžio metu (pasirenkama laisvai)

22. Atspausdinta medžiaga ir maketas (-ai) išeksponuojami fiziniėje ekspozicijoje iki posėdžio numatytoje posėdžio vietoje;
23. Prezentacijos posėdžio metu projektuojamos ant ekrano, maketas (-ai) išeksponuojamas (-i) fiziniėje ekspozicijoje numatytoje posėdžio vietoje. Prezentacijos medžiaga gali būti papildyta lyginant su išankstiniu pateikimu, tačiau sprendimo esmė ir turinys negali skirtis nuo prieš posėdį (iki posėdžio) pateiktos medžiagos.

II. SVARSTANT PROJEKTINIUS PASIŪLYMUS (PP)

II.1. Išėities duomenys

24. Vilniaus miesto BP fragmentas su nagrinėjama teritorija ir BP reglamentai, privalomi nagrinėjamai teritorijai;
25. Specialiojo saugomų teritorijų ar jų zonų, saugomų kultūros paveldo objektų, vietovių ar jų apsaugos zonų plano fragmentas (jeigu planuojama teritorija yra saugoma kraštovaizdžio, urbanistikos, architektūros ar paveldosauginiu požiūriu);
26. Nagrinėjamo sklypo vieta DP pagrindiniame brėžinyje ir DP reglamentai (jei yra parengtas ir galiojantis DP);
27. PP rengimo užduotis (PPRU) ar specialieji architektūriniai reikalavimai (SAR) (jei yra išduoti);
28. Esamos būklės brėžinys, nurodant projektuojamos teritorijos gretimybės;
29. Nagrinėjamos teritorijos esamos būklės foto fiksacijos.

II.2. Urbanistinė analizė

30. **Urbanistinės struktūros ypatumai** (bendramiestinė ir artimos aplinkos) – išanalizuojamos BP leistinos įvairių reglamentų žirkklės, susisiaurinant ir apsibrėžiant iki konkrečios vietos tinkamų parametrų;
31. **Geografinio aspekto tyrimas** (geomorfologinės struktūros įtaka bendrai situacijai) – kur ir kokie geografinių veiksnių parametrai ar teiginiai galėtų atskleisti racionalių ir tikslingų gamtinių ryšių, buvimą ir pan.;
32. **Urbanistinio kraštovaizdžio (miestovaizdžio) formavimas.** Miestovaizdžio daugiaplaniškumo kūrimas, kompoziciniai principai, panoramų, siluetų, perspektyvų, gatvių išklotinių papildymo pagrindimas, istorinių (susiklosčiusių urbanistinių struktūrų, jų akcentų, dominančių) išsaugojimas ir išryškinimas;
33. **Kultūros paveldo apsaugos reikalavimai** – projektuojamų objektų darna su gretimais Kultūros vertybių registre esančiais kultūros paveldo objektais, vietovėmis, teritorijomis bei apsaugos zonomis, atitikimas jų nustatytiems apsaugos reikalavimams. Kultūros paveldo išteklių apsauga ir poveikis nustatytoms vertingosioms savybėms, galimas jų įveiklinimas (funkcinio panaudojimo plėtra), integravimas į planavimo procesus, projektuojamo objekto santykio su paveldo aplinka pagrindimas;
34. **Morfologija** – kokie lemiantys veiksniai ateina iš miesto audinio urbanistinės struktūros; kokią urbanistinę aplinką papildo, formuoja ar performuoja projektuojami statiniai, sklypai, kvartalai, teritorijos, kokie jų ypatumai;
35. **Tūrinės erdvinės kompozicijos galimybės** – ką diktuoja kontekstas ir kokią tūrio masę būtų galima sukurti;
36. **Vizualinių ryšių ir akcentų galimybės ir argumentacija** – projektuojamo objekto santykis su esamu kontekstu, siūlomų sprendinių paveikla gretimybėms, miestovaizdžiui ir pan.;
37. **Želdynų tyrimas** – kompleksinis bendros urbanistinės struktūros ir želdynų santykis visame kontekste;
38. **Darnaus judumo (transporto, bemotorių transporto priemonių, pėsčiųjų) analizė** – kiek ir kaip teikiamas sprendinys paveiks aplinkines teritorijas ir bendrą susisiekimo sistemą; parengiama eismo organizavimo schema, pateikiami pagrindiniai planuojamos susisiekimo infrastruktūros techniniai parametrai, integruoti į planuojamą urbanistinę situaciją;
39. **Socialinės aplinkos analizė ir prielaidos** – geresnės socialinės infrastruktūros kūrimas, papildymas; universalus dizaino teritorinių ir statybinių priemonių diegimas, jų tvarumo garantijos.

II.3. Planuojamo objekto tūrio erdvinio sprendimo pagrindimas

40. Planuojamos teritorijos (objekto) maketas su gretimybėmis (mastelis turi būti pakankamas aiškiam pateikiamos medžiagos suvokimui);
41. Projekto vizualizacijos – perspektyviniai vaizdai konkrečioje aplinkoje bei vertinimo tarybų aktais nustatytose panoramose, siluetuose, gatvių išsklotinėse, urbanistiniame-gamtiniame, kultūros paveldo kontekste ir pan.
42. Projektuojamos teritorijos su projektuojamu objektu 3D erdvinis modelis. Erdvinis modelis negali būti teikiamas vietoje maketo, o tik kaip papildoma medžiaga.

II.4. Grafinė informacija (brėžiniai)

43. Situacijos schema;
44. Sklypo planas, apželdinimo sprendiniai, automobilių stovėjimo vietų išdėstymas, atstumai iki gretimų sklypų; esant reikalui pateikiamos sklypo pjūvio schemas;
45. Charakteringi pastato (požeminės ir antžeminės dalies) aukštų planai-schemas, stogo planas-schema. Rekonstravimo atveju būtina aiškiai parodyti esančią situaciją: turi būti parodyta kas griauinama, kas paliekama, o kas projektuojama naujai;
46. Fasada-išsklotinės (tektonika, medžiagiškumas ir kt.);
47. Gatvių išsklotinės (pagal poreikį);
48. Bendrieji statinių rodikliai (sustambinti);
49. Kita medžiaga (brėžiniai, schemas, nuotraukos), padedanti suprasti pagrindinę projekto idėją;
50. Pateikiamos medžiagos mastelis turi būti pakankamas aiškiam pateikiamos medžiagos suvokimui.

II.5. Išankstinis medžiagos pateikimas

51. Ne vėliau kaip prieš **5 (penkis) darbo** dienas iki posėdžio pateikiama skaitmeninė medžiaga atsakingam posėdžio sekretoriui: aiškinamasis raštas, situacijos schema, sklypo planas, kiti projekto esmę atskleidžiančius brėžiniai ir (ar) schemas (pasirinktinai). Jeigu yra teikiami erdviniai pasiūlymai, pateikiama tūrinį sprendimą atspindinti medžiaga: 3-4 (trys-ketrios) vizualizacijos (pvz., į drono ir „žmogaus akių lygio“ nuotraukas įstatyti siūlomi sprendiniai), maketo nuotraukos, gatvių išsklotinės ir pan.;
52. Pateikiama pristatymo medžiaga, apjungta į vieną rinkmeną *.pdf ar *.ppt formatu. Apimtis ne didesnė kaip 1 GB.

II.6. Medžiagos pristatymas VAUET posėdžio metu (pasirenkama laisvai)

53. Atspausdinta medžiaga ir maketas (-ai) išeksponuojami fizinėje ekspozicijoje iki posėdžio numatytoje posėdžio vietoje;
54. Prezentacijos posėdžio metu projektuojamos ant ekrano, maketas (-ai) išeksponuojamas (-i) fizinėje ekspozicijoje numatytoje posėdžio vietoje. Prezentacijos medžiaga gali būti papildyta lyginant su išankstiniu pateikimu, tačiau sprendimo esmė ir turinys negali skirtis nuo prieš posėdį (iki posėdžio) pateiktos medžiagos.

Projekto autoriaus tarybai teikiami dokumentai, brėžiniai, maketai ir atlikta analizė turi atspindėti sukurto projekto pagrindinę idėją bei pagrįsti projektuojamo objekto integralumą į aplinką. Visą projekto esmę tikslinga pateikti projekto pristatyme-prezentacijoje.

Recenzentas kartu su projekto autoriumi peržiūri pateikiamo projekto apimtį ir sudėtį. Medžiagos apimtis, aprašyta šiose rekomendacijose, gali būti išplėsta ar sumažinta kiekvienu konkrečiu atveju. Svarbu, kad būtų aiškūs atsakymai į aukščiau pateiktus teminius klausimus.

Projekto autorius yra atsakingas už pateikto projekto sprendinius ir idėjas. Pateikdamas projektą, jis garantuoja, kad yra konkretaus projekto autorius ir nepažeidžia trečiųjų asmenų intelektualinės nuosavybės teisių.

Vilniaus architektūros ir urbanistikos ekspertų tarybos (VAUET) pirmininkas

Saulius Pamerneckis

Lietuvos architektų sąjungos Vilniaus skyriaus pirmininkas

Andrius Bakšys

